

УДК 378.147:657]:355

DOI 10.18372/2786-5487.1.17754

Чук Олена 

кандидат економічних наук, доцент,

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана,

м. Київ, Україна

lena.chuk.73@gmail.com

ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Анотація. У статті розглянуто проблеми та інноваційні підходи в сучасній освіті. Розкрито досвід викладання бухгалтерського обліку в умовах воєнного стану.

Ключові слова: воєнний стан, бухгалтерський облік, онлайн технології.

Annotation. The article discusses problems and innovative approaches in modern education. The experience of teaching accounting under martial law is revealed.

Key words: martial law, accounting, online technologies.

Вступ. *Освіта* – це один із ключових факторів розвитку, а також розширення можливостей людей. Освіта дає людям знання та інформацію, а також сприяє зміцненню почуття самоповаги і впевненості у собі, реалізації власного потенціалу [1].

Запровадження воєнного стану в Україні 24 лютого 2022р. у зв'язку з повномасштабною збройною агресією спричинило значні виклики для системи освіти. Відповідно до Закону України «Про освіту» статті 57¹ «Державні гарантії в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану» здобувачам освіти, працівникам закладів освіти, установ освіти, наукових установ, у тому числі тим, які в умовах воєнного стану, надзвичайної

ситуації або надзвичайного стану в Україні чи окремих її місцевостях, оголошених у встановленому порядку (особливий період) були вимушені змінити місце проживання (перебування), залишити робоче місце, місце навчання, незалежно від місця їх проживання (перебування) на час особливого періоду гарантується організація освітнього процесу в дистанційній формі або в будь-якій іншій формі, що є найбільш безпечною для його учасників [2].

Під дистанційним навчанням розуміється індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій. *Метою дистанційного навчання* є надання освітніх послуг шляхом застосування у навчанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій за певними освітніми або освітньо-кваліфікаційними рівнями відповідно до державних стандартів освіти; за програмами підготовки громадян до вступу в навчальні заклади, підготовки іноземців та підвищення кваліфікації працівників. *Завданням дистанційного навчання* є забезпечення громадянам можливості реалізації конституційного права на здобуття освіти та професійної кваліфікації, підвищення кваліфікації незалежно від статі, раси, національності, соціального і майнового стану, роду та характеру занять, світоглядних переконань, належності до партії, ставлення до релігії, віросповідання, стану здоров'я, місця проживання відповідно до їх здійснення [3].

За нинішніх умов дистанційна форма навчання, проведення практичних занять є найбільш дієвим інструментом організації учбового процесу при викладанні дисципліни бухгалтерський облік, яка дає можливість безперервно надавати освітні послуги для підготовки висококваліфікованих спеціалістів.

Мета статті – розкрити особливості викладання навчальної дисципліни бухгалтерський облік в умовах воєнного стану.

Результати дослідження. Ефективність господарювання залежить від високого рівня загальноосвітньої та професійної підготовки спеціалістів. Перед вузами постає задача підготовки майбутніх спеціалістів високої конкурентоспроможності на ринку праці, які будуть швидко адаптуватись до всіх змін, що відбуваються в суспільстві та вміти швидко реагувати у вирішенні проблем. За останні декілька років система вищої освіти зазнала великих змін. Починаючи з 2020 року, першим викликом стала пандемія Covid-19, за якої вищі навчальні заклади змушені були переводити учбовий процес на дистанційну чи змішану форми навчання, а викладачі опановувати всі сучасні онлайн технології. Широкомасштабне вторгнення російських окупантів, розпочате 24 лютого 2022 року, призвело до ще більших проблем в українській освіті. Але саме завдяки набутим протягом останніх двох років напрацюванням, зараз заклади вищої освіти можуть забезпечити виконання навчальних програм. Перехід на дистанційну чи змішану форму навчання в умовах воєнного стану стали виробничою необхідністю.

Під час воєнного стану, як ніколи раніше в спілкуванні зі студентами викладач повинен вміти створити сприятливі позитивні умови на заняттях, звертати увагу на психоемоційний стан здобувачів та при необхідності надавати психологічну підтримку.

В процесі викладання бухгалтерського обліку в умовах воєнного стану використовуються як синхронний так і асинхронний формат навчання. При синхронному форматі заняття проводяться у вигляді відеоконференції в ZOOM, де на екран виводиться презентація по темі лекції та практичні завдання відповідно лекції. При асинхронному форматі на платформі дистанційного навчання MOODLE, на якій розміщено весь методичний матеріал по дисципліні бухгалтерський облік, який включає курс лекцій у вигляді презентацій, практичні завдання, підсумковий контроль у вигляді тестових питань по кожній темі, модульні роботи, підсумковий контроль (іспит), рекомендований список літератури по курсу бухгалтерський облік. Також при асинхронній роботі зі здобувачами використовується платформа Google Classroom, в якій

створюються навчальний курс, додається матеріал лекцій у вигляді презентацій, створюються завдання для самостійного виконання з зазначенням терміну здачі, є можливість перевірки рівня засвоєння матеріалу, виправлення помилок і контролю успішності кожного здобувача.

Для зручності спілкування зі здобувачами у Viber та Telegram створено чати, де в будь який момент здобувачі мають змогу задавати та вирішувати питання.

Головні труднощі, з якими стикаються викладачі та здобувачі освіти під час навчання, - це відсутність інтернету, перебування у бомбосховищах під час повітряних тривог. Тому процес викладання повинен бути якомога гнучким.

Зважаючи на обставини, багато викладачів час, який раніше відводився виключно для проведення лекцій, намагаються об'єднати з практичними вправами, що дає змогу акцентувати увагу на практичній частині та опанувати тему лекційного заняття.

Висновки. Отже, підготовка майбутніх фахівців з бухгалтерського обліку в умовах воєнного стану вимагає від викладача вміння використовувати різноманітні форми і методи навчання із використанням сучасних технологій та освітніх платформ, формувати професійні компетентності здобувачів.

Конкурентоспроможні фахівці мають володіти професійними вміннями і навичками, вміти критично мислити, аналізувати економічні ситуації, приймати управлінські рішення та застосовувати набуті теоретичні знання на практиці.

Звісно, війна внесла корективи в організацію навчального процесу в нашій державі, але ми продовжуємо жити, навчатись, впроваджувати та удосконалювати сучасні технології дистанційного навчання в освітній процес для підготовки висококваліфікованих спеціалістів.

Список використаних джерел

1. Освіта. URL: <https://www.coe.int/uk/web/compass/education> (дата звернення: 10.02.2023).

2. Про освіту: Закон України № 2145-VIII від 5 вересня 2017 р.
URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення:
10.02.2023).

3. Положення про дистанційне навчання: затверджено наказом
Міністерства освіти і науки України №1115 від 08.09.2020 р. URL:
<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#Text> (дата звернення: 10.02.2023).